

СТАНОВИЩЕ

Вх. № 506/26.10.2017

на проф. д-р Лилия Александрова Витанова, дмн,

член на научното жури в конкурса за избор на професор по Физиология на животните и човека, напр. 4.3. Биологически науки, обявен в ДВ, бр. 51 от 27.06.2017

В обявения конкурс участва един-единствен кандидат – доц. д-р Елена Борисова Джамбазова, родена на 10.12. 1970 г. в гр. София. Е. Джамбазова завършва Биологическия ф-т на Софийския университет през 1995. Работи последователно като биолог към И-та по физиология на БАН и към катедрата по патофизиология на Медицински университет София, където като редовен аспирант защитава и научната си степен “доктор”. От 2010 год. насам последователно е асистент и доцент към МФ на Софийския университет.

Научно-изследователската дейност на доц. Джамбазова е твърде разнообразна и разнородна. Едни от първите ѝ изследвания, които стават и основа на защитената ѝ докторска дисертация са посветени на участието на киоторфина в стрес-индуцираната аналгезия. Впоследствие се добавят и изследванията ѝ върху т.н. антиопиоидните пептиди от фамилията Tyr-Mif и взаимодействията им с азотно-окисната система NOS, с АСТН и със соматостатина. Тези взаимодействия са изследвани при различни условия на стрес, предизвикан от имобилизация или от резки температурни промени – рязко охлаждане или затопляне. Изследвани са и редица други аспекти на болката и антиноцицепцията като участието в тези процеси на канабиноидните рецептори CB1, на хистаминовите и на ангиотензин-2 рецепторите, както и на 17-бета-естрадиола и на някои аминокиселини. Като естествен процес от тези многобройни изследвания идва издаването на монография, посветена на болката, чиито единствен автор е доц. Джамбазова.

В последните десетина години интересът на доц. Джамбазова към киоторфина се засилва с тенденция изясняване на негови потенциални ефекти при болестта на Алцхаймер, моделирана експериментално чрез стрептозоцин. Увеличава се и нейния интерес към някои неврпептиди, изпълняващи ко-трансмисерни функции, напр. неврпептид Y, както и към калций-свързващия протеин парвалбумин и индикативната за азотния оксид NADPh-диафороза: тяхното разпределение е изследвано в различни мозъчни структури като *colliculus inferior*, медула, *peryaqueaductal gray matter* и др., като резултатите са публикувани във водещи списания по невронауки с висок импакт фактор (*Journal of Chemical Neuroanatomy* с IF = 2.52, 1,5 и 1,925; *Brain structure and function* с IF = 4.698).

Прави впечатление, че доц. Джамбазова се включва в редица авторски колективи и публикациите ѝ осветляват разглежданите проблеми посредством различни методични подходи – фармакологични, морфологични, структурно-функционални и в частност имуноцитохимични. Доц. Джамбазова се вгражда идеално в изследователски колективи, боравещи с различни експериментални техники. И въпреки че това създава трудности при определянето на нейния собствен принос в огромните колективи, с които работи, очевидна е нейната способност да се ориентира бързо и да борави с нови и различни експериментални техники и подходи.

Резултатите от научно-изследователската работа на доц. Джамбазова са докладвани на редица научни форуми у нас и чужбина и са цитирани в редица статии и монографии. По данни на кандидатката, тя влиза в конкурса с 30 статии, базиращи се на собствени експериментални данни, 2 обзорни статии и една глава в монография.

Индивидуалният импакт фактор на Е. Джамбазова е 15,165 (от статии: 6.822; от резюмета: 8.344). Броят на цитиранията на статиите, в които тя е съавтор, е 176 (по данни на кандидатката), като голям брой от тях са в монографии и списания на чужди (небългарски) издателства.

Доц. Е. Джамбазова е участвала в редица научно-изследователски проекти, финансирани от Националния фонд за научни изследвания, от Съвета по медицинска наука към МУ – София, от Института по невробиология на БАН, както и от фонда за научни изследвания към СУ. Самата тя е ръководител на някои от тези проекти, което доказва нейните способности за научно-изследователска работа не само като изпълнител, но и като организатор и ръководител.

Учебно-преподавателската работа на доц. Е. Джамбазова е също така твърде разнообразна. Освен пряката ѝ преподавателска дейност, тя е самостоятелен автор или съавтор на няколко учебника и учебни пособия на български и на английски език. Сред тях са:

1. **ФИЗИОЛОГИЯ НА ЧОВЕКА** – учебник за медицинските специалности медицинска сестра, медицинска рехабилитация и ерготерапия, фармация
2. **ОСНОВИ НА АНАТОМИЯТИ ФИЗИОЛОГИЯТА** - учебник-атлас за студенти с образователно-класификационна степен “професионален бакалавър
3. **EXERCISE BOOK FOR STUDENTS IN MEDICINE**
4. **A Laboratory Guide to HUMAN PHYSIOLOGY** for Students in Medicine

По голяма част от учебниците и пособията са издания на издателство “Климент Охридски” към СУ. Учебникът, в който доц. Джамбазова е самостоятелен автор и разделите, на които тя е автор, са написани коректно, с ясен и точен език. Някои от заглавните страници са оформени лично от нея, което демонстрира добрата ѝ компютърна грамотност в областта на графичния дизайн.

Освен богатата ѝ научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност, доц. Е. Джамбазова проявява активност и се включва и в редица мероприятия със социално-обществен характер. Тя е член на Ръководството на Градския клон на Дружеството по физиологични науки, участвайки активно в организацията и провеждането на иницираните от Дружеството прояви.

Въз основа на всичко изложено досега, считам че доц. Елена Джамбазова **притежава необходимите качества за присъждането ѝ на научното звание “професор по физиология на животните и човека” за нуждите на Софийския университет “Св. Климент Охридски”, за което гарантирам с подписа си.**

(проф. д-р Лилия Александрова Витанова, дм, дмн)

20. 10. 2017
София